

Toelichting

Algemeen

Overeenkomstig het bepaalde in de Drank- en Horecawet (hierna: DHW) werden in 2014 in de Algemene Plaatselijke Verordening (hierna: APV) regels opgenomen die betrekking hebben op de paracommerciële horecabedrijven, zoals sportkantines, gemeenschapshuizen en jeugdsociëteiten. De regels hebben betrekking op schenktijden en het houden van bijeenkomsten door de paracommerciële rechtspersonen en zijn gericht op het tegengaan van oneerlijke concurrentie.

Inmiddels is gebleken, dat de manier waarop de bedoeling van de raad, zoals die naar voren kwam bij de behandeling van het voorstel in de raad, door de redactie van een aantal bepalingen niet goed uit de verf is gekomen. In de toepassing daarvan is ook niet voor iedereen precies duidelijk wat nu wel en wat nu niet mag. Bovendien is niet steeds duidelijk hoe met de schenktijden moet worden omgaan in relatie tot de sluitingstijden, die ook in de APV staan geregeld. Om deze redenen zijn de oorspronkelijke bepalingen herschreven om zo een verduidelijking aan te brengen. Daarnaast is een duidelijke relatie gelegd met de sluitingstijden, zoals die al in de APV zijn geregeld voor de totale horeca. Einde schenktijd betekent dan tevens de sluitingstijd van de inrichting.

Bepalingen uit de APV waarnaar in Afdeling 8a wordt verwezen

Afdeling 8 Toezicht op openbare inrichtingen

Artikel 2:27 Begripsbepalingen

1. In deze afdeling wordt verstaan onder:
 - a. openbare inrichting:
 - i. een hotel, restaurant, pension, café, cafetaria, snackbar, discotheek, buurthuis, clubhuis, culinair kookcentrum en afhaalzaak;
 - ii. elke andere voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was logies wordt verstrekt of dranken worden geschonken of rookwaren of spijzen voor directe consumptie worden verstrekt of bereid;
 - b. terras: een buiten de besloten ruimte van de openbare inrichting liggend deel daarvan waar sta- of zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken kunnen worden geschonken of spijzen voor directe consumptie kunnen worden bereid of verstrekt.
2. Onder openbare inrichting wordt mede verstaan een buiten de besloten ruimte van de openbare inrichting liggend deel daarvan waar sta- of zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken kunnen worden geschonken of spijzen voor directe consumptie kunnen worden bereid of verstrekt.

Artikel 2:29 Sluitingstijd

1. Openbare inrichtingen zijn gesloten op maandag tot en met vrijdag tussen 01.00 uur en 07.00 uur en op zaterdag en zondag tussen 02.00 uur en 07.00 uur (sluitingstijd)
 2. Het is verboden een openbare inrichting voor bezoekers geopend te hebben, of bezoekers in de inrichting te laten verblijven na sluitingstijd.
 3. De burgemeester kan ontheffing verlenen van de sluitingstijd.
 4. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan de burgemeester andere sluitingstijden vaststellen voor categorieën van openbare inrichtingen.
 5. Het eerste en het derde lid zijn niet van toepassing in die situaties waarin bij of krachtens de Wet milieubeheer is voorzien.
-

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 2:34a Indeling paracommerciële rechtspersonen

Een paracommerciële rechtspersoon is volgens artikel 1 van de DHW een rechtspersoon niet zijnde een naamloze vennootschap of besloten vennootschap met beperkte

aansprakelijkheid, die zich naast activiteiten van recreatieve, sportieve, sociaal-culturele, educatieve, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard richt op de exploitatie in eigen beheer van een horecabedrijf. De paracommerciële instellingen hebben vaak een gedifferentieerd karakter. Veel functies komen daar samen. Gelet op die functies en de aanwezigheid in de gemeente daarvan is, met het oog op mogelijke ontplooiing van activiteiten die oneerlijke concurrentie kunnen opleveren, het zinvol de paracommerciële rechtspersonen te onderscheiden in de recreatieve en sportieve instellingen, de sociaal-culturele instellingen en de jeugdsociëteiten en voor deze instellingen beperkende bepalingen op te nemen.

Artikel 2:34b Schenktijden paracommerciële rechtspersonen

De wetgever verplicht de gemeente om beperkingen te stellen aan de schenktijden in paracommerciële inrichtingen. Hiermee bedoelt men enkel de tijden waarop alcoholhoudende drank wordt geschonken. In de praktijk werkt het niet om schenktijden los te koppelen van de sluitingstijden van de horeca-inrichting. In artikel 2:29, eerste lid staan sluitingstijden voor horecabedrijven opgenomen. In de begripsomschrijving van artikel 2:28 is een horecabedrijf een openbare inrichting. Een sportkantine en een gemeenschapshuis vallen onder deze begripsomschrijving. Dat betekent naar de letter van die bepaling, dat beide horecagelegenheden tot 01.00 uur open mogen zijn, maar met de nu geldende schenktijd tot 00.00 uur alcoholhoudende drank mogen schenken. Bij de opname van dit artikel heeft echter steeds voor ogen gestaan en dat was ook opgenomen in de toelichting bij dit artikel, dat de sportkantine, de kantine op de camping en het gemeenschapshuis als ze niet meer schenken ook dicht gaan. Het schenkverbod na de vastgestelde tijd valt namelijk niet te handhaven. Vandaar dat het begrip schenktijd is veranderd in sluitingstijd. Gezien het paracommercieel karakter van de genoemde typen horecagelegenheden gelden daarvoor dus afwijkende sluitingstijden. Voor jeugdsociëteiten, die ook zijn aan te merken als een openbare inrichting, gelden de sluitingstijden die voor de reguliere horeca gelden.

Er is binnen de sluitingstijden wel ruimte gelaten voor paracommerciële rechtspersonen om aanvullende doelstellingen te ontplooiën. Deze dienen dan wel opgenomen te zijn in de statutaire doelstellingen van de vereniging of stichting. Hiermee is het voor sportverenigingen bijvoorbeeld mogelijk om de binding met de wijk of met hun vrijwilligers te versterken door middel van sociaal-culturele activiteiten.

Artikel 2:34c Bepalingen over paracommerciële rechtspersonen van sportieve en recreatieve aard

Met bijeenkomsten van persoonlijke aard, in het eerste lid, wordt bedoeld op bijeenkomsten, waarbij meestal alcoholhoudende drank wordt gedronken, die geen direct verband houden met de activiteiten van de desbetreffende paracommerciële instelling, zoals bruiloften, feesten, partijen, recepties, jubilea, verjaardagen, bedrijfsfeesten, koffietafels, condoleancebijeenkomsten en dergelijke. Dergelijke bijeenkomsten worden in deze bepaling uitgesloten.

Dat betekent dat alleen bijeenkomsten gericht op leden en bij de vereniging betrokken personen gehouden worden. Bijeenkomsten die ook een zakelijk karakter hebben dat direct verband houdt met de activiteiten van de rechtspersoon, zoals het afscheid of jubileum van de voorzitter van een vereniging of een verenigingsjubileum, zijn uiteraard wel toegestaan.

Zodoende mogen geen bijeenkomsten voor derden georganiseerd worden. Dit staat zover van de hoofdactiviteit van de vereniging af, dat sprake is van onwenselijke concurrentie. Een kantine of een andere ruimte mag dus niet aan derden verhuurd worden voor activiteiten die niets met de verenigingsdoelstelling hebben te maken.

Iedere sportvereniging mag op de vaste clubavond per week langer open zijn. In het tweede lid is geregeld, dat de kantine dan tot 01.00 uur open mag zijn. De vaste avond moet wel aan de burgemeester gemeld worden. Ook als die eventueel gedurende het sportseizoen wijzigt. De burgemeester moet direct na ontvangst van een melding de ontvangst daarvan bevestigen. De ontvangstbevestiging moet aanwezig zijn in de kantine. Op die manier kunnen toezichthouders gemakkelijk vaststellen dat de latere openstelling op de vaste clubavond is.

Artikel 2:34d Bepalingen paracommerciële rechtspersonen van sociaal-culturele aard

Het gaat bij dit soort paracommerciële instelling voornamelijk over wijk- buurt- en gemeenschapshuizen, maar ook jongerencentra en Multi Functionele Centra vallen daaronder. De rechtspersoon die de instelling exploiteert kent geen leden, zoals bij sportclubs en hebben dus geen clubavonden. De te houden bijeenkomsten liggen ook niet vast in de statuten van de paracommerciële rechtspersoon, vandaar dat het eerste lid dat regelt. Het gaat bij dit soort instellingen vaak om de sociale interactie tussen de buurtbewoners en/of overige bezoekers. Bijeenkomsten die in deze gelegenheden worden gehouden moeten dan ook gericht zijn op de sociaal-culturele functie. Dat is geregeld in het eerste lid. Het gaat dan vaak om activiteiten waar je iets kunt leren (educatief) of die bijdragen aan ontmoeting en ontspanning van mensen. Veelal betreft het bijeenkomsten in verenigingsverband en hebben een niet-commercieel karakter. De doelgroepen zijn vaak jongeren, volwassenen en ouderen. Om een idee te geven kan het bij jongeren gaan om een jongerensoos, internetcafé, knutselclub, disco, playbackshow, jeugdtheater, peuterspeelzaal, buitenschoolse opvang. Bij volwassenen kan het gaan om creatieve cursussen (bloemschikken, schilderen, fotografie, koken), educatieve cursussen (vreemde talen, computergebruik, lezingen), muziek- en theatervoorstellingen, internetclub (website bouwen en onderhouden). Bij ouderen valt te denken aan gymnastiek, volksdansen, kaartclub, ouderensoos, kienen, koersbal, biljarten, computerles (seniorenweb), gezamenlijke maaltijden, ouderenkoor. Het zijn slechts voorbeelden. Andere activiteiten en functies in een gemeenschapshuis, dorps huis en Multi Functioneel Centrum zijn natuurlijk denkbaar.

Hoewel dat ook al besloten ligt in het eerste lid, is wellicht ten overvloede in het tweede lid een bepaling over het verbod van het houden van bijeenkomsten van persoonlijke aard opgenomen, net als dat is geregeld voor de andere paracommerciële rechtspersonen.

In het derde lid wordt geregeld, dat het is toegestaan om twaalf keer per jaar af te wijken van de vaste sluitingstijd en langer open te blijven. Daarbij wordt aangesloten bij de sluitingstijden van de reguliere horecagelegenheden.

Het vierde lid regelt de mogelijkheid om naast de toegestane bijeenkomsten ook andere bijeenkomsten dan die binnen de sociaal-culturele doelstelling te houden en daarbij gebruik te maken van de langere openingstijd. Daarbij kan gedacht worden aan een bruiloft of ander feest, een koffietafel of een receptie, om maar een paar mogelijkheden te noemen. De paracommerciële rechtspersoon kan zelf kiezen voor welk type bijeenkomst die twaalf keer wordt ingevuld en of het gewenst is daarbij gebruik te maken van een ruimere sluitingstijd voor de horeca, zoals het derde lid toestaat. Het is niet van belang wie de andere bijeenkomst in het gemeenschapshuis wil organiseren. Dus als een vereniging die zijn clubactiviteiten in het gemeenschapshuis houdt een dergelijke andere bijeenkomst wil houden, dan kan de paracommerciële rechtspersoon daarmee instemmen, maar dan valt die wel onder deze twaalf-dagenregeling. Dat geldt ook voor verenigingen die hun clubaccommodatie ergens anders hebben of particulieren die een dergelijke andere bijeenkomst daar willen houden. Met andere woorden, per jaar mag de paracommerciële rechtspersoon maximaal twaalf keer de horecagelegenheid langer open hebben en mogen er dan ook andere activiteiten gehouden worden dan de gebruikelijke sociaal-culturele activiteiten, ongeacht wie die bijeenkomst wenst te houden.

De afwijking van de toegestane bijeenkomsten en/of sluitingstijden moet wel uiterlijk drie weken van te voren aan de burgemeester gemeld worden. De burgemeester moet direct na ontvangst van een melding de ontvangst daarvan bevestigen. De ontvangstbevestiging moet aanwezig zijn in de horecagelegenheid. Op die manier kunnen toezichthouders gemakkelijk vaststellen of het gaat om een toegestane bijeenkomst. De verplichting om drie weken van tevoren de bijeenkomst te melden geldt vanzelfsprekend niet voor een koffietafel of op andere wijze bij elkaar zijn ter gelegenheid van een uitvaart.

De mogelijkheid van de burgemeester om ontheffing van de sluitingstijd te verlenen wordt in het achtste lid geregeld, zodat een bruiloft of feest, nu die mogelijkheid twaalf keer per jaar wordt toegestaan, net als bij de reguliere horeca, ook daar wat langer kan duren. Het melden van een bijeenkomst betekent dus niet automatisch verlenging van de sluitingstijd. Een aanvraag om ontheffing kan uiteraard wel gelijktijdig met de melding worden gedaan.